

കാംക്ഷിക്കരുത്. നിങ്ങൾക്ക് വിനഷ്ടമായ തോർത്ത് നിങ്ങൾ കരയരുത്. രണ്ടു പേരും സത്യമേ പറയാവൂ. അനാഥകളോട് കരുണ കാണിക്കണം. നിങ്ങൾ സഹായിക്കണം. പരലോകത്തിനു വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കണം. മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടവർക്കു നീക്കം നിങ്ങളുടെ വാദം. മർദ്ദിതരുടെ സഹായികളാവണം. ദൈവപ്രസാദത്തിലുള്ളതിനോട് പ്രവർത്തിക്കുക. അല്ലാഹുവിന്റെ വിഷയത്തിൽ ഒരു വിമർശകന്റെയും വിമർശനം ഭയപ്പെടരുത്.”

പിന്നെ മുഹമ്മദുബ്നുൽ ഹനഫിയ്യയെ അഭിസംബോധന ചെയ്തു: “നിന്റെ രണ്ട് സഹോദരങ്ങൾക്കും നൽകിയ വസ്തിയുത്ത് നീ നന്നായി ശ്രവിച്ചില്ലേ! അതുതന്നെയാണ് എനിക്ക് നിന്നോടും പറയാനുള്ളത്. നിന്റെ രണ്ട് സഹോദരന്മാരെയും ആദരിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന് ഞാൻ പ്രത്യേകം ഉപദേശിക്കുന്നു. അവരോട് നിനക്ക് കനത്ത ബാധ്യതയുണ്ട്. അവരില്ലാതെ ഒരു കാര്യവും തീരുമാനിക്കരുത്.”

പിന്നെ ഹസന്റെയും ഹുസൈന്റെയും (റ) നേരെ തിരിഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ രണ്ടു പേരോടും എനിക്ക് അതു തന്നെയാണ് വസ്തിയുത്ത് ചെയ്യാനുള്ളത്. മുഹമ്മദ് നിങ്ങളിരുവരുടെയും സഹോദരനാണ്. നിങ്ങളുടെ പിതാവിന്റെ പുത്രനാണ്. നിങ്ങളിരുവരുടെയും പിതാവ് അവനെ വളരെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നുവെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ.”

“എന്നെ വെട്ടിയവനെ നിങ്ങൾ എന്ത് ചെയ്തു?”

“അയാളെ ഞങ്ങൾ പിടികൂടിയിട്ടുണ്ട്.”

അലി(റ): “എന്റെ ആഹാരത്തിൽ നിന്ന് അയാൾക്കും ഭക്ഷിക്കാൻ കൊടുക്കൂ, എന്റെ പാനീയത്തിൽനിന്ന് അയാൾക്കും കുടിക്കാൻ കൊടുക്കൂ. ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമെങ്കിൽ എന്റെ തീരുമാനമനുസരിച്ച് അയാളെ കൈകാര്യം ചെയ്തു കൊള്ളാം. ഇനി ഞാൻ മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അയാളെ ഒരേ ഒരടിമാത്രം നിങ്ങൾ അടിക്കുക. ഒന്നിൽ കൂടരുത്.”

പിന്നെ ഹസനോട് തന്നെ കുളിപ്പിക്കണമെന്നാജ്ഞാപിച്ചു: “വിലകൂടിയ വസ്ത്രങ്ങളിൽ എന്നെ കഫൻ ചെയ്യരുത്. കാരണം റസൂൽ പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്: നിങ്ങൾ വിലകൂടിയ വസ്ത്രത്തിൽ കഫൻ ചെയ്യരുത്. അത് വേഗം ദ്രവിച്ചു പോകാനുള്ളതാണ്. എന്റെ ജനാസ വഹിച്ചുകൊണ്ട് പോകുമ്പോൾ ധൂതിവെച്ച് ഓടരുത്, മെല്ലെയുമാകരുത്. രണ്ടിനും മധ്യേയാവണം. നല്ലതിലേക്കുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ വേഗം എത്താമല്ലോ. ഇനി ദോഷകരമാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ചുമലിൽനിന്ന് ഈ ഭാരം ഇറക്കിവെച്ചെന്നാശ്വസിക്കുകയുമാവാം.”

***   ***   ***

പ്രമുഖ സ്വഹാബിവര്യൻ മുആദുബ്നുജബൽ(റ) മരണാസന്നനായപ്പോൾ അല്ലാഹുവോട് വിലപിച്ചു: “എന്റെ രക്ഷിതാവേ! ഞാൻ നിന്നെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇന്ന് ഞാൻ നീ എന്നെ രക്ഷിക്കുമെന്ന പ്രത്യാശയിലാണ്. അല്ലാഹുവേ! നിനക്ക് നന്നായി അറിയാമല്ലോ, ഞാൻ ഇഹലോകത്തെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടത് വ്യക്തം നടാനോ തോട് വെട്ടാനോ തോട്ടങ്ങൾ വെച്ചുപിടിപ്പിക്കാനോ അല്ല, വിധവകളെ ഉടുത്തും പരിത്യക്തകളെ സഹായിക്കാനും സാധ്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കാനും പണ്ഡിതന്മാരുമായി ഇടപെട്ട് വിജ്ഞാനം നേടാനും മാത്രമാണെന്ന്.” ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു ഉച്ചരിച്ച് മുആദ് കണ്ണടച്ചു. തിർമിദി നിവേദനം ചെയ്ത ഹദീസിൽ നബി(സ)യുടെ ഒരു പ്രസ്താവന രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്: “മുആദുബ്നു ജബൽ എത്ര നല്ല മനുഷ്യനാണ്!” നബി(സ) പറഞ്ഞതായി ബുഖാരി ഉദ്ധരിക്കുന്നു: “എന്റെ സമുദായത്തിൽ ഏറ്റവും കരുണയുള്ളവൻ അബൂബക്ർ. അവരിൽ ഹലാലിനെ കുറിച്ചും ഹറാമിനെ കുറിച്ചും നന്നായി അറിയുന്നവൻ മുആദുബ്നുജബൽ.”

***   ***   ***

ബിലാലുബ്നു റബാഹി(റ)ന് മരണം ആസന്നമായപ്പോൾ പത്നി പറഞ്ഞു: “എന്തൊരു ദുഃഖം! എന്തൊരു സങ്കടം!” മരണ വെപ്രാളത്തിലായിരുന്ന ബിലാൽ മുഖത്തുള്ള വസ്ത്രം നീക്കി ഭാര്യയെ തിരുത്തി: “ദുഃഖം, സങ്കടം എന്നല്ല നീ പറയേണ്ടത്. നീ പറയേണ്ടത്: ഹാ! എന്തൊരാണിത്, എന്തൊരു സന്തോഷം എന്നാണ്. നാളെ ഞാൻ എന്റെ പ്രിയതോഴരെ കാണുകയാണ്, മുഹമ്മദിനെയും കൂട്ടുകാരെയും.”

***   ***   ***

മരണാസന്നനായ അബൂദർറൂൽ ഗിഫാരി(റ)യുടെ അരികിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ കരയുകയാണ്.

“എന്തിനാണ് നീ കരയുന്നത്?”

“എന്തിനെക്കണ്ടെ കരച്ചിൽ വരാതിരിക്കും! ഈ വിജനപ്രദേശത്ത് കിടന്നുണ്ടല്ലോ അങ്ങ് മരിക്കുന്നത്! അങ്ങയെ കഫൻ ചെയ്യാനുള്ള തുണി പോലും ഇവിടെയില്ല!”

അബൂദർറൂർ: “നീ കരയരുത്; നീ സന്തോഷിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. ഞാൻ കൂടി ഉൾപ്പെട്ട ഒരു സദസ്സിൽ ഒരിക്കൽ റസൂൽ പറയുകയുണ്ടായി: “നിങ്ങളിലൊരാൾ മരിക്കുക ഒരു വിജന പ്രദേശത്താണ്. ഒരു കൂട്ടം വിശ്വാസികൾ അതിന് സാക്ഷികളായുണ്ടാവും. ആ കൂട്ടത്തിൽ ഇനി ഞാനല്ലാതെ ആരും അവശേഷിച്ചിട്ടില്ല. ചിലർ തങ്ങളുടെ നാട്ടിലും തങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിലുമൊക്കെയാണ് മരണം പുകിയത്. വിജനപ്രദേശത്ത് മരിക്കു

ന്നത് ഞാനാണ്. ഞാൻ കളവല്ല പറഞ്ഞത്. നീ അകലേക്കൊന്ന് കണ്ണുയച്ചുനോക്ക്. ഞാൻ നേരല്ലേ പറഞ്ഞത്!”

“മക്കയിലേക്കുള്ള തീർഥാടക സംഘങ്ങളെല്ലാം പോയിക്കഴിഞ്ഞ് വഴികളെല്ലാം ശൂന്യമായി കിടക്കുകയാണല്ലോ” - ഭാര്യ.

‘അകലെ നീങ്ങുന്ന യാത്രാസംഘം കാണാൻ ഞാൻ വസ്ത്രമെടുത്തു വീശി. അവർ ഞങ്ങളുടെ ചാരത്തേക്ക് ഓടിയണഞ്ഞു.’

“എന്തു പറ്റി?” - അവർ.

“ഇതാ മുസ്ലിംകളിൽപെട്ട ഒരു വൻ അദ്ദേഹത്തെ നിങ്ങൾ കഫൻ ചെയ്യണം.”

“ആരാണിദ്ദേഹം?” - അവർ

“അബൂദർറൂർ” - ഭാര്യ.

“റസൂലിന്റെ അനുചരനോ?”

“അതേ!”

“അല്ലാഹുവാൻ സത്യം! അമീറോ നേതാവോ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ ആയ ആരും എന്നെ കഫൻ ചെയ്യരുത്” - അബൂദർറൂർ. വന്ന സംഘത്തിലെ എല്ലാവരും ഓരോ പദവി വഹിച്ചവരാണ്. അവരിലെ ഇളയവരാണ് മുന്നോട്ടുവന്ന് തന്റെ രണ്ട് തുണികൾകൊണ്ട് അബൂദർറൂറിന്റെ മൃതശരീരം കഫൻ ചെയ്തു. അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദായിരുന്നു അത്. അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദ് ആത്മഗതം ചെയ്തു; റസൂൽ പറഞ്ഞത് എത്ര സത്യമായി പൂലർന്നു! “അബൂദർറൂർ! നീ ഒറ്റയാനായി സഞ്ചരിക്കും, ഒറ്റയാനായി മരിക്കും, ഒറ്റയാനായി ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിക്കപ്പെടും!” അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദ് കണ്ണുകൾക്കൊപ്പി. ■